

در مراسم یادبود مدیرمسئول سابق روزنامه اطلاعات مطرح شد:

دعایی یک انقلابی مهربان و سیاست‌ورزی پاکدست بود

گروه جامعه: در آستانه نخستین سالگرد درگذشت زنده‌یاد حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمد دعایی مراسمی با حضور جمعی از شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی کشور در موسسه اطلاعات برگزار شد.

دعایی از فعالان سیاسی و فرهنگی نامدار ایران است که بیش از ۴ دهه به‌عنوان مدیرمسئول روزنامه اطلاعات فعالیت داشت.

او ۱۵ خردادماه سال گذشته درگذشت. در مراسمی که روز سه‌شنبه در موسسه اطلاعات برگزار شد، از ویژگی‌های شخصیتی و خدمات وی گفته شد.

به گزارش روزنامه اطلاعات، در این مراسم، سید عباس صالحی، مدیر مسئول روزنامه اطلاعات در بخشی از سخنانش، ضمن اشاره به رابطه مرید و مرادی زنده‌یاد دعایی با امام خمینی(ره) گفت: «مرحوم دعایی عرض عریض و عمق عمیقی داشت؛ اما برخی افراد، عرض‌های کوتاه یا بلند دارند و بی‌عمق هستند. وجوه شخصیتی مرحوم دعایی در ابعاد سه‌گانه تجسم معنوی‌اش کامل یا نزدیک به کامل بود. بعد از معصومین علیهم‌السلام در هر عصری سوره‌هایی هستند که حجت مسلمانی ما به حساب می‌آیند و یکی از حجت‌های مسلمانی عصر ما، مرحوم دعایی بود.»

دعایی به مثابه‌ی خاطره و آرزو

در این مراسم همچنین، دکتر هادی خانیکی استاد ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی در سخنانی گفت: «شاید به دو دلیل من باید در این مراسم صحبت می‌کردم؛ یکی این که بیماری سرطان صدم و در مرز میان ماندن و رفتن هستم و دوم این که به عنوان کسی از خانواده مطبوعات که توفیق داشته است از پشتیبانی و محبت‌های آقای دعایی برخوردار باشد، حرف بزنم.»

وی افزود: «همه‌ی دوستان در داشتن خاطره یا خاطراتی از مرحوم دعایی مشترکند. زیرا از زمانی که ایشان به‌طور مشخص با محوریت حضرت امام وارد عرصه مبارزه شد و تا زمانی که در خرداد ۱۴۰۱ یعنی بعد از ۶۰ سال از دنیا رفت، با کسان زیادی در منطقه، عراق، ایران و در موقعیت‌های مختلف زیست.»

خانیکی با اشاره به این که در عرصه مطبوعات و در کهن‌ترین نهاد مطبوعاتی کشور، ۴۲ سال از ۹۷ سال عمر این موسسه، در پرتو مدیریت آقای دعایی بوده است، اظهار کرد: «در جامعه‌ای که محبت‌های زیاد جوانمرد می‌شوند، عمری به اندازه ۴۲ سال بسیار زیاد است. حال سخن این است که با این خاطرات چگونه باید مواجه شویم؟»

استاد ارتباطات دانشگاه با طرح این پرسش که نسل ما باید با خاطره زندگی کند یا آرمان یا هر دو؟ گفت: «خاطره می‌تواند گسیختگی جامعه ما را برطرف کند و کنش‌های آقای دعایی دل‌های غم‌دیده و ساحت‌های جدا از هم افتاده را به هم نزدیک می‌کند. اگر بخواهیم با رویا زندگی کنیم، در جامعه‌ای که با گسیختگی‌های زیادی مواجه است، دعایی کمک کار جامعه و کشور بود.»

وی بیان کرد: «اگر بخواهیم آقای دعایی را با یک واژه تصویر کنیم، همان دلنوازی یا دلگشایی ایشان است. آقای دعایی دست هر افتاده‌ای را گرفت و دل او را نواخت و در شرایطی که آقای دعایی دیگر در میان ما نیست باید شکایت کنیم چرا افرادی مثل دعایی میان ما کم هستند.»

خانیکی درباره‌ی ویژگی‌های آقای دعایی توضیح داد: «انقلابی‌بودن مستمر ایشان، اولین خصوصیت دعایی است. او انقلابی و شیفته و رهرو راه امام بود، اما انقلابی مهربان. معمولاً در انقلابی بودن، مرکزشدن بسیار پررنگ است اما دعایی، انقلابی مهربان بود و نمونه‌ی مهربانی آقای دعایی، برخورد او با همکاران قبل از انقلاب و بعد از انقلاب است که درس‌های زیادی برای ما دارد.» وی دومین خصوصیت دعایی را سیاست‌ورزی دانست و افزود: «آقای دعایی سیاست‌ورزی اخلاقی بود. معمولاً سیاست‌ورزی همراه با خروج از موازین اخلاقی است، اما آقای دعایی سخت و به جد پایبند به اخلاق بود و مهم‌ترین مصداق سیاست‌ورزی هم نوع زیست سیاسی ایشان بود؛ این که آقای دعایی چه جور زندگی می‌کرد، با چه ماشین‌ی رفت و آمد می‌کرد، نوع رفتار ایشان با خانواده و فرزندان چگونه بود، آیا آفرادگی را در فرزندان او می‌توان دید، آیا آن‌ها از این آفرادگی استفاده کردند یا نه. در نهایت آقای دعایی سیاست‌ورزی بود پاکدست و با اخلاق.»

استاد ارتباطات دانشگاه، سومین خصوصیت دعایی را کنشگری مطبوعاتی او دانست که بنا را بر هم‌گرایی نه واگرایی گذاشته بود و بدون این که کسی بداند، حامی روزنامه‌نگاران بود و کم دست افراد نیازمند را نترفت و از کسانیه که در کنش‌های سیاسی لطمه می‌دیدند، حمایت می‌کرد. خانیکی ادامه داد: «چهارمین ویژگی آقای دعایی این است که، مدیر میانه‌داری بود. در مدیریت‌ها معمولاً بنا بر حذف است، اما مدیریت آقای دعایی براساس میانه بود و میانه‌داری و میانجی‌گری نقش مهمی در مدیریت ایشان داشت که باید جزو میراث او محسوب شود.» وی گفت: «پنجمین خصوصیت ایشان این بود که به تعبیر جامعه‌شناسان امروز، کنشگری ایشان کنشگری میان‌مرزی بود؛ رویکردی که امروز

رعایت آن بسیار سخت است، زیرا هم در سطح جامعه مورد اعتراض قرار می‌گیرد و هم در سطح نهادهای رسمی و حاکمیتی. اما آقای دعایی در کنشگری مرزی نقشش را به تمامی انجام داد و دلیلش هم این است که تمامی بزرگان علم و فرهنگ که در جاهای دیگر نقش نداشتند، در روزنامه اطلاعات نقش و جایگاه پیدا می‌کردند.» استاد ارتباطات با تأکید بر این که امروز آقای دعایی هم به مثابه خاطره و هم آرزو مورد نیاز ما است، افزود: «کاش افرادی مثل آقای تکنیر بشوند و اگر دعایی خودش رسانه بود، رسانه‌ها هم بشوند مثل دعایی.»

میراث‌های گرانقدر دعایی

سیدحسین مرعشی دیگر سخنران این مراسم بود که گفت: «آقای دعایی، میراث‌های گرانقدری دارد که یکی از بزرگ‌ترین آنها مشی ایشان در روزنامه اطلاعات است. او با بزرگواری در ارتباط با صاحبان اندیشه تلاش کرد تا روزنامه اطلاعات روزنامه اکثریت مردم ایران شود.» وی افزود: «خوشبختانه در حکمی که مقام معظم رهبری به آقای صالحی دادند، مشی آقای دعایی به عنوان مشی نظام پذیرفته شد و با حضور آقای صالحی، این میراث آقای دعایی به بهترین وجه پاسداری شده است و روزنامه اطلاعات به عنوان روزنامه ملی و مردمی تلقی می‌شود.»

مرعشی بیان کرد: «میراث دوم آقای دعایی، میراث مادی ایشان است که نمونه آن چاپخانه بزرگ روزنامه اطلاعات و ساختمان‌های موسسه است.» وی گفت: «متأسفانه خیلی از هم‌لباسی‌های آقای دعایی و حتی خیلی از غیرروحانیون که اهل فن بودند در دوران مسئولیت خود هیچ میراثی به‌جا نگذاشتند. باید بپذیریم خیلی از ما خشت روی خشت نگذاشتیم و چیزی بنا نکردیم؛ اما آقای دعایی یک روحانی سازنده بود.»

مرعشی افزود: «سال قبل بلافاصله بعد از فوت ایشان به فرزندان دعایی گفتم، آقای دعایی حیف شد رفت ولی خوشا به حالش. امروز هم

عرض می‌کنم، دوستان و دلسوزان انقلاب و نظام! شرایط برای مردم بسیار سخت شده‌است. اگر محافظه‌کاری کنید و از مردم و جمهوری اسلامی دفاع نکنید، می‌ترسم به نقطه‌ای برسیم که نتوانیم نه از آقای دعایی و نه بزرگ‌تر از او دفاع کنیم.» وی گفت: «آقای دعایی میان ما نیست، اما مسئولیت‌های سیاسی و اجتماعی ما زیادت‌ر شده‌اند. باید طوری رفتار کنیم که در این کشور که به نام اهل بیت(ع) و حضرت امام رقم خورده است، بتوانیم از دعایی‌ها ذکر خیر داشته باشیم.»

شجاعت و حریت و آزادیگی

در این مراسم یادبود، سید حسین دعایی فرزند مرحوم دعایی، در بخشی از سخنانش گفت: «برای نام این مراسم، پیشنهادهای مختلفی داشتیم اما همه روی صفت گره‌گشایی حاج آقا اتفاق نظر داشتند. البته اگر شجاعت، حریت و آزادیگی او نبود، قطعاً این گره‌گشایی به‌عنوان صفت برجسته‌اش مطرح نمی‌شد. نمونه‌ی این گره‌گشایی برای دکتر محمد امین ریاحی، وزیر کابینه بختیار در اواخر دوره پهلوی بود. مرحوم حاج آقا به عنوان مدیرمسئول روزنامه و نماینده ولی فقیه، وقتی متوجه شد در حق او جفایی صورت گرفته و ایشان فردی با خصوصیات اخلاقی و علمی بسیار ارزشمند است؛ بدون توجه به عواقبی که ممکن بود برایش پیش بیاید وارد میدان شد و مشکلات را حل کرد، از آبرویش مایه گذاشت و گره‌گشایی کرد. این خصلت به همان آزادیگی او برمی‌گردد. او شاگرد حضرت امام بود و این صفات را در مکتب او آموخته بود و در دامن مادری پرورش یافته بود که آزادیگی در وجودش نهاده‌ی بود.»

وی افزود: «هر زمان مرحوم پدر احساس می‌کرد مشکلی برای کسی پیش آمده، عیبش را برمی‌داشت و می‌رفت سراغ حل آن مشکل. حاج حسن آقا در جایی گفت که آقای دعایی شبیه موسیقی فیلم است که موقع تماشای فیلم احساس نمی‌شود، بلکه درک می‌شود. به راستی آقای دعایی اینگونه بود؛ ما از کارهای دعایی چیزی شنیدیم اما گره‌گشایی‌های او را احساس کردیم.»

آیت‌الله سیدحسن خمینی، غلامعلی حداد عادل رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی و محمدجواد ظریف وزیر سابق امور خارجه از دیگر سخنرانان این مراسم بودند که هریک از زاویه‌های به شخصیت و کارنامه‌ی زنده‌یاد دعایی پرداختند. در این مراسم همچنین، پیام تصویری آیت‌الله العظمی عبدالله جوادی آملی به مناسبت سالگرد درگذشت مرحوم دعایی برای حاضران سالن پخش شد.

محبیتی» بود و امروز پس از عمل جراحی گردن در بیمارستان بستری است، و روزگاری بار مسئولیت‌های سیاسی و فرهنگی را با هم بر دوش کشید، بهتر از آن‌ها نیست.

همین عزیزان است، برای یکی از چشم‌های مشکل جدی پیش آمده، رنجور و افسرده است، از شهر تهران کوچ کرده و به دوردست‌های شهر رفته، ارتباطش را با دوستان قطع کرده و پیدااست که بار غمی سنگین بر دلش نشسته است. وقتی به یاد می‌آورد که روزگاری در شبکه ۴ صدا و سیما، برنامه‌های وزین و ارزشمند علمی اجرا می‌کرد، گزارشات خود را از لندن، به ایران و صدا و سیما می‌فرستاد، با ده‌ها چهره نامدار تاریخ معاصر جهان مانند فیدل کاسترو و ... مصاحبه کرد و مجموعه‌ی آن‌ها را انتشار داد و ده‌ها و ده‌ها خدمت دیگر عرضه کرد و نام کرمان را بلندآوازه ساخت، اما امروز کسی از او یاد نمی‌کند، چه حالی دارد؟ به یاد دارم در سال ۱۳۷۸ وقتی عبدالرشیدی خورشیدگرفتگی بزرگ را از سیمای جمهوری اسلامی گزارش می‌کرد و اتفاقاً آن روز با استاد باستانی‌پاریزی با هم بودیم، زبان به ستایش گشود و از او به‌عنوان یک کرمانی افتخارآفرین یاد کرد.

برخی دوستان هنرمند و ادیب و افتخارآفرین دیگرمان مانند دکتر بصیری عزیز که عمری کلامش در کلاس درس دانشگاه «زمزمه

چند دقیقه‌ای در مراسم صحبت کند، نتوانست و عذرخواهی کرد. علی‌اکبر عبدالرشیدی، چهره درخشان فرهنگ و ادب، مترجم و مجری توانمند و همشهری دانشمندان نیز در زمره همین عزیزان است، برای یکی از چشم‌های مشکل جدی پیش آمده، رنجور و افسرده است، از شهر تهران کوچ کرده و به دوردست‌های شهر رفته، ارتباطش را با دوستان قطع کرده و پیدااست که بار غمی سنگین بر دلش نشسته است. وقتی به یاد می‌آورد که روزگاری در شبکه ۴ صدا و سیما، برنامه‌های وزین و ارزشمند علمی اجرا می‌کرد، گزارشات خود را از لندن، به ایران و صدا و سیما می‌فرستاد، با ده‌ها چهره نامدار تاریخ معاصر جهان مانند فیدل کاسترو و ... مصاحبه کرد و مجموعه‌ی آن‌ها را انتشار داد و ده‌ها و ده‌ها خدمت دیگر عرضه کرد و نام کرمان را بلندآوازه ساخت، اما امروز کسی از او یاد نمی‌کند، چه حالی دارد؟ به یاد دارم در سال ۱۳۷۸ وقتی عبدالرشیدی خورشیدگرفتگی بزرگ را از سیمای جمهوری اسلامی گزارش می‌کرد و اتفاقاً آن روز با استاد باستانی‌پاریزی با هم بودیم، زبان به ستایش گشود و از او به‌عنوان یک کرمانی افتخارآفرین یاد کرد.

برخی دوستان هنرمند و ادیب و افتخارآفرین دیگرمان مانند دکتر بصیری عزیز که عمری کلامش در کلاس درس دانشگاه «زمزمه

انتقاد از ماموریت‌های بیش از حد شعرباف تبریزی؛

شهردار کرمان پارسال ۳۸ روز خارج از استان بود

گروه جامعه: نایب رئیس شورای شهر کرمان در سخن علمی شورا در خصوص ماموریت‌ها و مرخصی‌های سال گذشته شهردار تذکراتی داد.

محمدرضا کمساری در این‌باره گفت: «تقاضای بنده این است که آقای شهردار گزارشی از نتیجه ماموریت‌هایی که سال گذشته برای شرکت در جلسات مختلف به خارج از استان داشتند را به شورای شهر ارائه دهند و مشخص هم بشود که چه تعداد از این ماموریت‌ها مربوط به جلسات اداری و چه تعداد مربوط به امور شهرداری و چه میزان بازدید نمایشگاه و انعقاد قرارداد و تفاهم‌نامه و موارد این‌چنینی بوده و از این جلسات چه نتیجه‌ای حاصل شده است.»

وی سپس تصریح کرد: «میزان ماموریت‌های دکتر شعرباف تبریزی سال گذشته از حد مشخصی که در سیستم اداری و پرسنی در نظر گرفته شده بالاتر بوده است.»

وی ادامه داد: «به‌طور دقیق نمی‌دانیم از لحاظ قانونی آیا ایشان برای مرخصی‌ها و ماموریت‌هایی که دارند، باید از شورا و یا رئیس شورا مجوز بگیرند یا صرفاً نامه‌ای باید ارسال شود؟ در یک و نیم سال گذشته روال این بوده که تنها نامه‌ای محض اطلاع به شورا ارسال کرده‌اند در حالی که درباره حداقل دو مرخصی نظر رئیس محترم شورا مساعد نبوده اما ایشان بدون توجه به این موضوع، اقدام به استفاده از مرخصی کردند.»

کمساری با بیان اینکه سال گذشته ایشان ۳۰ روز می‌توانستند ماموریت داشته باشند اما ۳۸ روز در ماموریت بودند، اظهار کرد: «مرخصی‌های ایشان هم بوده که نیاز است گزارشی از آن به شورا ارائه شود.» به گزارش استقامت، وی ۸ خردادماه در ادامه این اظهارات خود گفت: «از این به بعد، به جز مرخصی‌ها به فکر می‌کنم باید با مجوز شورا باشد ماموریت‌ها هم با نظر رئیس شورا باشد.»

وی افزود: «اگر نظر اعضای شورا مساعد است از این به بعد با نظر ریاست شورا، شهردار، ماموریت‌های خارج از استان حضور داشته باشند.»

وی بیان کرد: «از شورا می‌خواهم نظارت بیش‌تر و شهردار پاسخگویی داشته باشند.»

وی تأکید کرد: «مهم هم این بوده که نتیجه ماموریت‌ها چه بوده است؛ ماموریت‌هایی که بیش از حد مشخص بوده است.»

وی یادآور شد: «ایشان سال گذشته ۷ روز مرخصی استحقاقی، ۱۱ روز مرخصی استعلاجی و ۳۸ روز ماموریت داشتند.»

وی همچنین بیان کرد: «شاید گزارش شهردار نشان بدهد که ماموریت‌هایی رفته‌اند مفید بوده است اما اگر این‌طور نباشد باید پاسخگو باشند.»

نایب رئیس شورای شهر کرمان درباره‌ی ماموریت‌های خارج از کشور شهردار اظهار کرد: «فکر نمی‌کنم ماموریت داشتند، سفر اما به خارج از کشور داشتند. بعد از گزارش ایشان دقیق‌تر می‌توانیم در این خصوص صحبت کنیم. البته یک سفر هم ایشان به عمان داشتند و طبق قانون از مرخصی استفاده نکردند و شورا هم مجوز ندادند و ایشان به عمان رفتند. این، بحثی متفاوت است و باید درباره‌ی آن در یک فرصت دیگر صحبت کنیم.»

رامین امیرمداح - معاون مالی و اقتصادی شهردار کرمان نیز در این جلسه گفت: «اخذ گزارش ماموریت‌های شهردار حق قانونی شورای شهر است ولی تا پیش از این، ماموریت و مرخصی طبق قانون باید با تأیید استانداری صورت می‌گرفته است. شهردار تقاضا می‌دهد و استانداری نظر می‌دهد و نامه را استانداری به شورا نامه می‌زند. اگر این قانون تغییر کرده اطلاع می‌دارم.»

کمساری در پاسخ به این اظهارات مداح گفت: «اگر با اجازه‌ی استانداری ماموریت انجام شده، این را هم به شورا ارائه کنند. البته مهم این بوده که نتیجه ماموریت‌ها چه بوده است.»

علیرضا نادری رئیس شورای شهر کرمان اما گفت: «به صراحت است که برای مرخصی باید از شورا مجوز گرفته شود که تاکنون این اتفاق نیفتاده است.»

گفتنی است شهردار کرمان در این جلسه شورا حضور نداشت.